

Laptulajdonos:
 Ösv. VÁKÁR LAJOSNÉ
 Felelős szerkesztő
 RÉSSEGH VIKTOR.
 Kiadóhivatal:
 Vákár könyv- és papírkereskedése, hová a hirdetések
 árát és előfizetési díjak elő-
 re kifizendők.
 Egyes szám ára Let 2.-

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Működési ár:
 Egész évre Let 180.-
 Félévre " 80.-
 Negyedévre " 40.-
 Külföldre egy évre " 440.-
 Hirdetési díjak a leg-
 olcsóbban számítatnak.
 Kéziratok nem adatnak vissza
 Nyilvántartási számok
 díja soronként Let 25.-
 Megjelenik minden vasárnap

A „Csiki Lapok“ ezeröttszáz lejes és egyezer lejes pályadíja.

Az utóbbi időben a székely bicska egyre kárlehetetlenebb pusztítást vág sorainkban. Hova tovább közös ügy lett népünknek ez az annyi tragédiát okozó vereség, egymást pusztító hajlama.

El kell ismerni, hogy ennek a népnek vezetői, papjai, tanítói és maga a székely ifjúságnak józanabb gondolkodású rétege szívvel, lélekkel hozzájárított a veszedelem elhárításához. Dicséretreméltó példáit látjuk annak az együttérzésnek, annak az egységnek, amely a székely bicska egymást pusztító munkájával szemben megnyilvánult.

Azonban azt látjuk, hogy hiába minden intelem, minden szép szó. Az okos, bölcs tanácsok elhangzanak. A bicska pedig hétről-hétre tovább szedi áldozatait.

A bajok tehát mélyebben fekvőbb kell legyenek annál sem hogy máról-holnapra javulást lehetne várni. A veszély gyökere úgy látszik mélyebben fekszik sem hogy azt felszines és átmeneti intézkedésekkel ki lehetne irtani.

A múlt számunkban beszámoltunk arról, hogy Cozmeni községbeli gyermekek az erdőn, pásztorkodás közben játékból addig kizárták egyik kisebb társukat, amíg azon halálos sérüléseket okoztak.

Ebből a szomorú esetből fakadt az a gondolatunk, hogy a népünk elvadult hajlaimainak megjavítására irányuló munkának vissza kell nyulnia egészen a gyermek lelkéhez. Ott kell megfogni, ott kell kezdeni a nevelő munkát a gyermek lelkénél, amely már játékaiban, szokásaiban, ellenőrzés, irányítás nélkül való szórakozásaiban telik meg kegyetlenségre, durvaságra való hajlammal.

Az a gyermek, akinek lelkét az állatokkal való jó bánásmódra nevelik, játékaiból a szépnek, a nemesnek, a lovagiasságnak, a könyörületnek, a szeretetnek, a gyengédségnek érzését szívja magába, és soha nem fog bicskát emelni egymásra. Az ilyen körülmények között felnövevő ember megbecsüli családját, hasznos tagja lesz a társadalomnak a javára lesz az emberiségnek. Mentessze minden olyan rossz tulajdonságtól, amely annyi szegényt és gyászt hozott erre az egyébként olyan életrevaló és sok értékkel rendelkező székely népre.

Általános tapasztalati tény, hogy azok a népek, azok az emberek, amelyek jól bannak állataikkal, jól bannak embertársaikkal, családjaikkal is. Akit állatok szelvedése, a gyengébbnek, a nyomorultnak a fájdalma meg nem hat, abban előbb utóbb kifejlődik más ember szenvedésének, érzésének, életének oly fokú megvetése és lebecsülése, hogy annak kezében a bicska és a fejsze a legtermészetesebb elintézési módnak lépnek elő.

Egondolásunk tehát az, hogy a gyermek lelkénél kell elkezdeni a nagy munkát.

Vármegyeszerte, vidékenként csoportosítva össze kell gyűjteni azokat a gyermekjáték szokásokat, szórakozásokat, amelyek alkalmasak arra, hogy eldurvítsák a zsenge gyermek lelkét és egész életére elhatározó erővel megpecsételjék a sorsát minden durvaságnak, kegyetlenségnek a befogadására.

A Csiki Lapok két pályadíjat tűz ki. Ezeröttszáz lejjel jutalmazza az első díjat érdemlő adatgyűjtést és ezer lejjel a másodikat.

Egyszerű adatgyűjtést kérünk, amely rendszerbe fogja vidékenként a lélek kiformálására ártalmas és káros gyermekjátékokat.

Gyűjtessenek össze mindazok a gyermekjátékok és szokások, amelyek alkalmasok arra, hogy a lelket eldurvítsák, szenvedések iránt érzéketlenné tegyék vagy szadizmust fejlesszenek a lélekben. Gyűjtsük össze felnötteknek, előjáróknak mindazon rossz szokásait és rossz példaadásait, amelyek alkalmasok hasonló hatások kiváltására. Továbbá minden olyan tényt és adatot, amelyet az illető pályász ebből a szempontból fontosnak tart.

Pályázaton kívül is kérjük mindazokat, akik ezt az ügyet fontosnak, ezt az elindulást hasznot ígérőnek tartják, hogy jegyezzék fel és bocsásának rendelkezésünkre idevágó adataikat és megfigyeléseiket.

A Csiki Lapok az adat-gyűjteményt sajátjának tekinti és azt csupán a nevelés szolgálatában használja fel.

Felhívjuk a papságunk a népnevelésnek és minden e nép sorsa iránt érdeklődő figyelmét erre az utkereső elindulásunkra, amelynek egyetlen célja megtalálni a bicska ellen való hathatós védekezésnek helyes kiindulási alapját.

A pályamunkákat jellegével vagy névvel lehet a „Csiki Lapok“ szerkesztőségéhez eljuttatni, ahol külön bizottság fogja elbírálni azokat. Ugyanezen bizottságnak feladata lesz a rendelkezésre álló adatokat az arra legilletékesebb helyen felajánlani és az adatokat bekapcsolni abba a programszerű, rendszeres nevelő munkába, amely Isten segítségével meg fogja találni azt a módot, amellyel a minden szép iránt fogékony székely lelkét ismét vissza lehet adni a közös jónak előmozdítására. Hiszünk, hogy ezen az uton elindulva, a székely gyermek lelkének tervszerű nevelésével megtaláljuk a bicska pusztításának egyik leküzdési lehetőségét.

A csiki gyermekjátékok és szokások adatgyűjtésére hirdetett pályázati határidőnk 1937 január 1.

A ciuc-vármegyei Munkakamara intézkedései a régi iparendedélyek, munkakönyvek kicserélése ügyében.

A Munkaügyi minisztérium elkészítte az új ipartörvény végrehajtási utasításával. E szerint mindazok, akiknek igazolványuk (képesítéshez kötött iparról és nem kereskedésről van szó) munkakönyvük, mesterkönyvük vagy akármilyen más igazolványuk van, amelyet 1936 április 30-iki előtti törvények szerint állítottak ki, kötelesek legkésőbb 1936 október 30-ig mint legutolsó határidőig becserélni a régi iparendedélyek helyére az illetékes Munkakamaráknál. Ciuc-vármegye iparosága és iparosságai az es iránti kérvényeket a Munkakamara mercurea-ciuc-i kirendeltséghez kell benyújtani.

A Munkakamara kirendeltsége ez uton is külli, hogy a régi iparendedélyeknek, munkakönyveknek stb. átcserélési munkálatai egységes típusú kérvények útján történjen, amelyeket a Munkakamara hivatala bocsájt az érdekeltek rendelkezésére.

As átcserélés iránti kérvényhez csatolandó eredetiben a régi iparendedély vagy munkakönyv, a Munkabiztosítónál lefizetett 50 lej igazolása, hatósági bizonyítvány, amely igazolja az illető nevét, lakhelyét, családi állapotát, vallását, feji eredetét, születése helyét és idejét, két drb 6/9-es útszám fénykép fehér alapon,

a kérvényre 8+1 lej bélyeg és 14+2 lej bélyeg a kérvény után kiállítandó igazolványra.

Minden iparigazolványt elsősorban mesterkönyvre kell becserélni.

A fenti eljárás szerint benyújtott iparendedélyek helyébe mesterkönyveket állítanak ki. Ezen mesterkönyvek alapján kell azután kérje minden kisiparos újjól az iparendedély kiállítását. Ezen kérvények is a mercurea-ciuc-i Munkakamarához nyújtandók be. A kereskes mellékelni kell a mesterkönyvet, a megyei főorvosi hivatal működési engedélyét, a Betegsegélyző pénztárhoz befizetett 200 lej igazolását és 2 darab fényképet.

Röviden összefoglalva egy iparendedéllyel bíró kisiparos először benyújtja mesterkönyvre való becserélés végett a régi iparendedélyét a amikor mesterkönyvet kapott, akkor a fent ismertetett eljárással megszerzi ismét az egész országra egységesen bevezetett új iparendedélyt.

A segédek régi munkakönyveivel szintén kicserélés alá kerülnek, de azok helyébe csak azon esetben állítható ki iparendedély váltására jogosító mesterkönyv ha 10 évi gyakorlatot tudnak kimutatni vagy ha legalább 5 évi megfelelő gyári osztályt vezettek valamely kecséteshez kötött iparágban. Ha ezt nem tudják igazolni, akkor munkakönyveik csak egyszerű segédkönyvekre cserélhetők be s majd később az alább ismertetendő eljárással kérhetik új mesterkönyv kiállítását.

Uj mesterkönyvek kiállítása.

Uj mesterkönyvekhez joguk van: 1. Az állam által elismert diplomás mérnököknek, építészeknek és felsőbb ipariskolásoknak. Segédeknek, akik a tanonccidjükön kívül 3 évi segéd gyakorlatot igazolnak. Ezeknek a kérvényekhez mellékelniük kell az igazoló iratokat és a Betegsegélyző 500 lejes nyugtáját.

Uj munkakönyvek kiállítása.

Felcsabadulandó segédek részére munkakönyvet állítanak ki, amellyel három évi gyakorlatot kell szerepeltetni, hogy az mesterkönyvre átváltható legyen. Es a könyv megszerzéséhez a tanonccidőnek és tanoncskola végzésének igazolásával. Ha hiányzik a tanoncskola akkor a tanonccidő vizsga alapján juthat csak segédkönyvhöz. Ezen könyvek kiállításakor a Betegsegélyző részére 300 lej fizetendő.

A rendelkezések tehát két részből állanak. Egyik vonatkozik a régi iparendedélyeknek és munkakönyveknek átcserélésére. Az es iránti kéréseket tehát 1936 évi október 30-ig kell benyújtani. A törvény szigorúan hangsúlyozza, hogy mindazok, akik eddig nem tessenek elegendő erőfeszítést kötelezettségeiknek, minden jogukat elvesztik. — Második rész vonatkozik az új iparendedélyeknek, új segéd- és mesterkönyveknek a kiállítására.

Minden e munkálattal kapcsolatos kérvény mintákat, amelyek szintén egységes típusúak valamint részletes felvilágosítással szolgál a Munkakamara mercurea-ciuc-i kirendeltsége.

BEL- ÉS KÜLFÖLD.

A nemzeti szociálista párt nürnbergi kongresszusa most folyik. Mintet a kongresszus annyiban érdekel közelebről, hogy arra több román jobboldali vezető politikus is kiutasított. A nemzeti keresztény párt részéről Goga Octavian járt ki, ki visszatérése után a Curenui-ban közölte Hitlerrel folytatott megbeszéléseinek egy részét. A Curenui cikket átvette a nemzeti szociálisták hivatalos lapja, a Völkischer Beobachter is, de annak revizíciósellenes kitételeit kihagyta. Az így átfordított cikk kínos meglepetésként hatott Bucuresi jobboldali körökben és egyes jobboldali politikusok már is bizalmatlanságot szavaztak Németországnak és elhamarkodottnak minősítették Goga tárgyalásait. A nürnbergi kongresszusra különben Manolescu Mihály volt miniszter is kiutasított.

Franciaországban újra terjed a strájk hullám.

A munkás pártok a Franciaországnak a spanyolországi népfronti kormány mellett beavatkozását sürgetik és szimpátia-strájkot rendeltek el e célból. Eddig több, mint százezer munkás strájkolt.

Jamandi kultuszminiszter meg akarja szüntetni a papok politizálását. A pátriárkával karöltve tervezet akar kidolgozni az egyházi életnek a napi politikától való elválasztására és meg akarja szüntetni azt az állapotot, hogy egyes egyházi személyek az oltárt politikai szöszékké alakítsák át. Ugyancsak kiterjedne es a tervezet egyházi személyek világiakkal való pörös ügyeknek rendezésére, mert a miniszter szerint az ilyen pörök ártanak az egyházi tekintélynek.

A spanyol fronton változó szerencsével folyik a harc. Egyik helyen a felkelők érnek el eredményeket, míg másutt a kormánypárti milicák könyvelhetnek el jelentősebb sikereket. A felkelők erősen készülnek San-Sebastian ostromára, míg a kormány téli háborúra igyekszik berendezkedni, ami arra enged következtetni, hogy a spanyol belháború még hosszú ideig veszélyt fenyegeti Európa békéjére.

Bulgáriában szilentsen savaros a helyzet. Mint mindenütt, úgy ott is a jobboldal erőszakosan igyekszik a hatalomhoz jutni. Az utóbbi napokban a rendőrség számos letartóztatást eszközölt, mert az a vélemény alakult ki, hogy a szélsőjobboldali Czankoff csoport fegyveres összeesküvést tervez az emélt nagybányai fegyverrendelést tett külföldön.

Két portugál hadihajó legénysége fellásadt a spanyol események hatása alatt. A legénység a hajókkal Valenciába akart hajózni, hogy felajánlja szolgálatait a spanyol népfronti kormánynak. A lázadást a portugál hatóságok idejében észrevették és a parti őrség segítségével le is verték.

Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter szeptember 8-án este Romániába érkezett. A jugoszláv miniszterelnök megbeszéléseket folytatott Tatarscu miniszterelnökkel a posonyi Kisantant értekezlet ügyében. Sztójadinovics szeptember hó 11-én utasított tovább Posonyba Antonescu külügyminiszter társaságában.

A vörös hadsereg hadgyakorlatai Minnek környékén megkezdődtek. A nagyszabású hadgyakorlatokon részt vesznek az összes orosz hadtestparancsnokok valamint az angol, francia és cseh katonai szakértők is.

A közoktatásügyi államtitkár át akarja szervezni az egyetemeket. Az átszervezés lényege az lenne, hogy a napi politikát az egyetemi életből kizárnák és felügyeleti jogot biztosítanának az államnak az egyetemek beléletére.

Fogjunk hozzá már a „gátkötés“-hez!!

(Második közlöny.)

Minden szegényünkre való és ostromozandó bűnünknek — s így a bicakázásnak is! — kitenyészto melegágya a részegesség.

Ha a bicakázással szemben védekezni akarunk (pedig nem védekezni: öngyilkossággal volna határos!) akkor „gátat“ kell kötnünk az isszákosság szennyes árja ellen.

E gátkötő munkában részt kell vennie minden még józanul gondolkodó, tisztán látó és fájóért érő székelynek, akit az isten különös kegyelme népe fölé emelt, hogy annak irányítója, tanácsadója, nevelője, „pásztor“ legyen.

Ne feledjük: „A pásztor felelős a nyájáért!“... Részt kell kérnie a gátkötésből minden — az ország érdekelt szívében viselő — románoknak is, akit a sorsa kőnék sodort, hogy itt szolgálja hazáját...

De kötelességet vállalni a munkában minden hatósági személy is, akit Őfelsége a Király és az ország bízalma — a szent és sérthetetlen törvények végrehajtására — kőnék küldött...

E gátkötésre törvényes alapot nyújt és abban segítségünkre szolgál a Monitor Oficial 1932. április 22-iki számában kihirdetett szesz-törvény, melynek külön fejezete foglalkodik az isszákosság elleni védekezés módosataival.

A törvény megszívlelendően üdvös — és szigorú végrehajtásra váró — rendelkezései a következők:

Art. 206. Az italmérők nem árulhatnak szeszest italokat (ott helyben való elfogyasztásra) a 18 éven aluli fiataloknak; a már részeg embereknek és azoknak, akik a részegesek névjegyzékébe fel vannak véve. Sem részeg férfit, sem részeg nőt nem szabad fogadniok a kimerésükben.

A kormamárosok és az ő alkalmazottjaik kötelesek megfékezni minden kicsapongót. Szükség esetén a karhatalomhoz fordulhatnak segítségért, amelyik köteles azonnal külsőbelni a rend helyreállítására véget.

A kormamárókat a törvény nem veszi védelmébe, ha annak rendelkezései ellen is mérli az italokat, még abban az esetben sem, ha életveszélyes fenyegetés, vagy támadás érné is a fogyasztók részéről.

A szeszest ital kimerés kötelessé a közbiztonsági (rendőrségi, csendőrségi) és közigazgatási hatóságokat azonnal értesíteni, hogy azok a bűnösök kihágásáról jegyzőkönyvet vegyenek fel.

Ha a hatóságok részeg embert találnak a kormamáróban, akkor a kormamáros azonnal megbüntetendő, ha ő idejében nem tett panaszt az illetékeseknél a törvény ellen vétő részegeskedő eltávolítása céljából.

E rendelkezések ellen vétő kormamárosok büntetése 200—2000 lei.

Hasonlóképpen azoknak a rendőrségi vagy közigazgatási közegeknek is, akik nem veszik fel azonnal a kihágási jegyzőkönyvet, a fegyelmi büntetésük összege 200—1000 lei.

Art. 207. Bárki, akit részegen az utcán, vagy nyilvános helyeken ordítotva találnak, vagy más rendszavarrát követ el: 100—500 lejig terjedő büntetést kap, mely büntetés — ugyanazon évben való ismétlődés esetén — megkétszereződik. Újabb visszaesés esetén a pénzbüntetésen kívül három napi elzárás is jár. A beárassal egy időben a bíróság azt is elrendeli, hogy a visszaeső bűnös nevét a részegesek névjegyzékébe felvegyék s azt a helybeli és szomszéd közegek községánál közzételezve kötegyék.

Est a jegyzéket a község minden kormamárójában is közzéteszik. A kimutatásban szereplők részére

egyetlen kimerés sem adhat italt. A faluból való elköltözés esetén, a távozó részegen után, a kimutatást is elküldik azon község előljáróságához, ahová az illető távozott.

Ha a jegyzékben szereplő egyén az egymás után következő két év leforgása alatt som volt részegesség miatt újra büntetve, akkorja községi tanács elterjesztésére a járásbíró elrendeli a jegyzékéből való törölését. Ha a törölés után ismét részegeskedik, akkor újra rákerül a kimutatásra a véglegesen ott is marad. — A részegest a választók névjegyzékéből is törlik.

A részeges ember — elzárás és a részegesek névjegyzékébe való bejegyzés végett — a járásbíró részegnek adandó át, amelyik 3 nap alatt köteles ítéletet hozni ellene. Ez ellen 30 napon belül lehet felbuzni a törvényszékhez, melynek az ítélete végérvényes.

As a közigazgatási és rendőrségi tisztviselő, aki a kihágási jegyzőkönyvben visszaélés szerűen (in mod abusive) veszi fel a dolgot, az 1000—5000 lei fegyelmi büntetést kap. (Tehát ócsón nem lehet szépligetni a más részegeskedését!)

Art. 208. A falusi közegek bírói, a városi közegek komisszáriai, közigazgatási felügyelők, a monopólybírók, a fő elnökök min. megbízottai, szószólti igazgatók, pénzügyi felügyelők és helyetteseik, vármegyei főorvosok, járási és községi orvosok, szolgabírók, pénzügyi ellenőrök, rendőrségi közegek és a helyi mérséklő bizottság tagjai fel vannak jogosítva, hogy megállapítsák a 206—207. cikkusok ellen vétőket s erről jegyzőkönyvet vegyenek fel, melyet kötelesek az illetékes járásbírószékhez küldeni.

Azokat a falusi bírókat, akik hasonló bürczelakmenyekről tudnak, de azokat elismertni akarván, nem jelentik: a főispán 100—500 lei büntetéssel sújja.

Art. 209. E törvény életbeléptével minden községben egy mérséklő bizottság (comitet de temporanta) alakítandó, melynek tagjai falusi községükben a bíró, a pap, a tanító és 2 írni-olvasni tudó, jó erkölcsű községi polgár, akik a faluban számottevőbbek.

Ez a bizottság a városokban a városi tanács elnököiből, a községekben és erzségűyi miniszteriumok egy-egy képviselőjéből és 3 jórököcsű városi polgárból áll.

Ezeket a mérséklő bizottságokat egy vármegyei főbizottság vezeti és irányítja, melynek tagjai a főispán, a vármegyei főorvos és a jótékonyági egyesületek egy képviselője.

A kivett és felbuzított büntetések összeggel az illetékes iskolásoknak pénztárába fizetendők.

Ime, a törvény már több, mint négy hosszú eszendeje várja, hogy pártatlanul szolgálhassa azt a szent célt, amelyre Őfelsége a Király és a Nemzet akarata állította, annak az országnak az érdekében, amelyik nagy jövőre van hivatva és azoknak a népének a javáért, akik e házában egymásra vannak utalva...

De a legüdvösebb törvény is — ismétlem — csak írott malaszt marad, ha annak — a nemzet szent akaratát megillető — szigorúsággal való végrehajtásában kéz a kézbe nem fog — s össze nem munkál...

Épp n azért az illetékes hatóságok jóindulatu figyelmes felhívjuk e szentesített törvényre s kérjük — nagyon kérjük! — hogy annak kellő szigorral végrehajtandó alkalmazása a tel a vadindulatok elleni „gátkötés“ legérdemibb munkáját vállalják.

Hogy az ő támogatásukra a társadalom arra hivatottjai mit kell vállaljanak — és fognak is vállalni! arról talán egy másik alkalommal!

G. S.

Agyonnevelt ifjuság.

Fu csa, de így lehet elnevezni ezt a mai ifjuságot. Eserfele módszert próbálnak ki az ifjuság nevelésében hivatásos és nem hivatásos fórumok — és a szaklapok eokasága foglalkozik ezzel a kérdéssel. Nevelik, tanítják ezt az ifjuságot és mégis hovatovább neveletlenebb lesz.

A napokban egy tukarentli lap tett összehasonlítást az olimpiai és az a braeovi cserkészalálkozó között, természetesen az utóbbi javára. A cikkíró szerint az olimpiai és a barbár állati erő, a vadász ki-domborítását mozdítja elő, míg a cserkészalálkozó a kultúra, a szeretet, az egymás megértése jegyében történik. Hit ez igaz. Az utóbbi esetben. Az olimpiai játékokra vonatkozólag azonban nem értünk egyet a cikkíróval. Szerintünk a sportnak is van olyan nevelő és egymás becslésére vezető ható ereje, mint bármelyik más nevelési irányzatnak. Az olimpiai játékok pedig a legkézzelfoghatóbb propagáló eszköze az egyes nemzetek értékelnek. M rt nem tudjuk elképzelni, hogy a leggyűlöltebb eller félben is ne ebrefizena tiszteletet és csodálatot az erőteljesítmény fölénye. Ezek a játékok minden gyűlölettől mentesen zajlanak le, az egész világ fóruma előtt, ahol a kijáratnak, megkötésnek és más, győőlelet elődiző fogásoknak semmi szerepe nem jut. Így meg kell lennie a megfellelő nevelő határuknak is. De nem céünk itt efelől polemizálni, csupán rá akarunk mutatni arra, hogy a hibát nem itt kell keresni. Az ifjuság nevelésében máéútt van a hiba. Talán épp n a tulságos nevelésben kereshetjük az okot.

A hátoru után évtizedekben valóésgos nevelési roham vett erőt az emberiségben. Iskolában és iskolán kívül elméletileg és gyakorlatilag, egyénileg és kollektíve, nemzetlesen és nemzetközileg, szerfele módon nevelték ezt az ifjuságot szépre, jóra, szeretetre. Iskolai egyesületek, legényegyletek, sportegyletek, cserkész-csapatok és a nevelésügyi szaklapok és kormány-

rendeletek idevonatkozó paragrafusai szerint képezték és oktatták ezt az ifjuságot egészen mostanáig. S ez eredmény mi lett? Az így agyonnevelt ifjuság tikertit az életbe és rácsóft minden nevelési módszerre. Ez az ifjuság először tatárjárást rendezett saját házája városáiban, hogy kirabolja, tőnkretogye embertársainak kulturértékelt és vadállati kegyetlenséggel kizozta meg embertársait. Azután felcserélte a cserkészséget a külföldi szélű, sűd és barna, fekete és kék ingekkel és lelővőldözte házája vezető egyéniségelt. S mindezt imádkozva, a szeretet jegyében. S kivétel nélkül mind-egykük végigjárta a cserkészsé-isko-át!

A cikkíró bizonyára nem gondolt ezekre, pedig nem régen az ő fejét is falyaggették ezeknek a cserkészeknek botjai. Abban igaz van, hogy szép a cserkészet és kulturára, szeretetre oktat. A hiba csak ott van, hogy az az oktatás nem használ. S miért? Mert valahol elhibázták. Feültes, lelkiismeretlen ez az egész nevelés és ezért eredménytelenül marad, mint a rosszúl elvetett mag, nem terem.

De így van ez a mi szűkebb környezetünkben is. A mi ifjuságunk sem különb és nekünk is vannak ilyen ferde meglátásu népevelőink. A napokban beültötök a harghatai St. István napi tucsuval azzal az indoklással, hogy az mindig véres rendezvényre adott okot. Ezzel kapcsolatban ajánlja egy cikkíró, hogy az összes tucsuakat be kellene szűntetni. Hát ez is ferde nézet, mert a tucsu soha nem adott okot a rendezvényre. Hanem igen is a tucsu utáni italos dárúdó, ami nem tartozik a tucsuboz. A tucsu tradicionális megemléklődése a legerősebb kapcsa a vallási és nemzeti hovatartozásnak s ennek bezüntetése nagy veszteséget jelentene úgy egyházi, mint népi szempontokból. Azt elhagyni nem szabad. Ezenben oda kell nevelni a népet, hogy hagyjon fel a tucsu utáni mulatozással, mely rendszeren a bicakához vezet. Mert nálunk is éppen úgy nevelték és nevelik az ifjuságot falun és városban egyaránt, a különböző vallási és világi egyesületekben, mint szeretszójjal mind-útt. S az eredmény nálunk is ugyansz. Az életbe kerülő fiatal székében már ott tapul a bicaka, melyet már az első alföldi mámorban használatba vesz, hogy megcsufolja, nevetségessé tegye ezt az egész nevelési rendszert. Ezen kellene megítenni még pedig lelkiismerettel és jó példával, mert hiába nevelünk és oktatunk, ha nincs, aki jó példát mutasson. Szerényen de alapos munkát kell végzenni ezen a téren és nyugodtan, jószau kell fogadni a szigorú kritikát, ha igazság van benne. Akkor lesz eredmény és lesz más ifjuság, jobb, nemesebb és szeretetre hajtamosabb, mint az eddigi.

A mozgó „patikák“-ról vagyis:

mikor az orvosságból osak az orvosságos üveg valódi.

Gheorgheni.

Az országos kiratóvásások sok furcsaságai között, most — legújában — már mozgó „patikák“-val is találkozunk, ami nem egyéb mint élelmes, de lelkiismeretlen emberek olyan elnézett kereseti forrása, amivel jöhissemu falusi embertársaink vannak kizsákmányolva.

Ez a mozgó „patika“, amit legutóbb is láttam, egy bárcokiból, rajta két férfi és két kosárból állott, melyekben a „gyógyszerek“ voltak.

Ezszé o'csó és praktikus berendezés.

A kiszolgáló személyzet közül, egy románul, a másik magyarul is ismertette a „gyógyszerek“ gyors és csodás hatásait. A magasabbik férfi volt a tulajdonos, a másik, csak kiegészítő lehetett.

Képzetségük és emberi mivoltuk, szurós néző-sükben sötétlett, míg „csodaszerek“, mint az emberi szervezet minden egyes porcikájának hathatós „orvosság“-i, kristályvizként, de rikítóan színes papirokban sorakoztak.

Egy kis emberpalántát éppen akkor tessékelték a koscba, a szemléltető előadásban. So-ány kis karját leöntötték valami vízszintű foyadékkal és kegyetlenül dörzsölték, míg szájjal adták tudára a bámaszkodó közönségnek, miszerint azoa „eljárása.“ porok alati fog elmulni mindenféle fájdalom.

Köszben fekete lé szájában csipegett le a mocsok a fehér karocskáról, amit az „aszisztens ur“ — ugy-látszik — mindig „kéznél“ tart.

Uadorító volt, akárcsak nyári napsütésben a vágó-hid szaga.

De azért néztük, bámultuk türelemmel, ezt a legnagyobb üzletet. Nem is lett volna semmi különösebb beöle, de a baj ott kezdődött, amikor meg is vették azt a kutyvalékot az én atyámmal.

Oh ezek a faluk...! Minden szépségtük és csunya-ságait, jó és rosszaságaitkal még meddig fogják nélkülözni azokat az embereket, akik irányítói, utmutatói lehetnének abban a fa ununkában, amit oly régen sür-getnek és könyörögnek lapjalnak?

Akaratlazuk is az orvostudomány és szok végrehajtóra, meg a gyógyszereszekre gondoltam, akiknek nem, a már megszertett udárukat vagy kényerüket féltettem, de velük együtt kellett szégyenkezem annak a jognak arculcsapásáért, aminek megtartása és továbbli tisztelgésben tartása érdekében most már az Erdély és Bánati Gyógyszereszek Országos Egyesülete kell, hogy a szükséges intézkedéseket megtogya.

Mert: Hogyan és miképpen lehetséges, hogy ma, pluci portékaként kiabálnak gyógyszereszeket, melyek — természetesen — kutyvalék semmik és amelyek csak arra jók, hogy hianékény buta embereket, közönséges módon föltre vessezzenek.

Ha igaz, az orvostudomány igazi jelentősége már Kr. e. 3000 évvel, sőt a Kínaiaknál 5000 évvel ezelőtt kezdett kibontakozni, amely tudomány rendszeres fejlődését ma már jól ismerjük.

Aszonban, ha a görög Hippokratés, az egyiptomi Herophlusz vagy a klasszikus ókor egyik legnagyobb orvosa Galenus, mint utóbbi nagyságok sejtették volna, hogy ma, a huszadik században még mindig lesznek lehetőségek az orvostudomány — habár — pillanatszerű kijátszása vagy neveltséges tételére is, bizonyára más pályát választottak volna.

Bolks, az amsterdami bonctani intézet igazgatója, az állattani fejlődés egyik tanulmányában, az emberrel való hasonlóságot vizsgálva, megállapítja, hogy már az embrionális életben is a majom fejlődött előbbre, akinél az elkorcsosodás, de főképp a visszafejlődés nyilvánul meg kevesebb számban, mint az emberéknél.

Szóval, a természet játékos kedvében formálja, a sorsa meg nem oldható nagy rejtélyt, az embert, akiknek semmi sem fontos, csak az élet, a pénzszerezés, legyen az bármily szegényteljes és furcsa, ravasz vagy megalázó, de a mivel száz évekre rugjút visszafelé a haladást, fejlődést és a kor szellemét.

Arató András egyik szép verében így jászul fel:

„Vad vágatásban mezeik az értelem s az ész,
Szívek ácsolt tornyait már döngeti a vész.”

Hát igaz... Döngeti, erősen döngeti.

Góbbé.

KÖZGAZDASÁG.

Néhány szó vármegyénk juhtenyésztéséről.

Az utóbbi időben a Csiki Lapok két számában is felhívást olvastam, hogy szójának illetékesek hozzá, hogyan lehetne a csiki juhállományt finomabb gyapjút termelő juhokkal kicserélni és ezáltal a házi szövőiparunk újabb lendületet adni?

Illetékesnek nem érzem magam, hogy e kérdéshez szakkerületi hozzájáruljak, mert nem vagyok tanult, képzettségű, de mivel senki hozzá nem szól, bátorságot vettem, hogy elgondolásomat közöljem.

A juhtenyésztés vármegyénkben az utóbbi évtizedek alatt, mióta módomban van figyelni, semmit nem fejlődött, sőt talán visszasett.

Eznek oka az, hogy gazdaságunk juhtenyésztéshez, takarmányozáshoz és legeltetéshez nem értenek, fejőpásztoraink jó sajtot készíteni nem tudnak és a székely asszony a jó sajtól is rossz turót készít.

Egy juh után átlagosan 400 lej jövedelmet lehet buzni, melyből 200 lej a sajtra és ordára, 120 lej a bárányra és 80 lej a gyapjura esik.

Legfontosabb termék tehát a juhnak a sajt.

A juhtenyésztés visszaesésének legfőbb oka az, hogy fejőpásztoraink a szakkerületi sajtállításához nem értenek és mind jobban elmegy a gazdaságok kedve a juhtartástól, mert élvezhetetlen sajtot kapnak.

Pásztorainknak fogalmuk sincs arról, milyen hőfok mellett kell oltani és mennyi oltóanyagot kell használni. Minden csak úgy találomra megy és azért van az, hogy a sajt hol jobban, hol gyengébben sikerül.

A fogarasi és székelyvárosi juhászok esztendőjából a hőségek hiányzik a hőmérő, az oltót pedig pontos adagolásban használják. Ezért van az, hogy az ottani sajtot és turót a miénkkel egy napon említeni sem lehet.

A sajt elgyúrásához a székely asszony egyáltalán nem ért. Vagy éretlenül gyurja el, vagy túlerleli. Sőt sőt tessék, vagy sőtalanul hagyja. Kellően meg nem gyurja és nyitott edénybe helyezi, ahol megpenészedik és megcsipősödik a levegő hatására.

A turót kiérni nem engedik. Természetesen egy háznál sem található jó turó, ellenben szűdjék a pástort, hogy rossz sajtot adott.

A székely gazda pedig nem tudja gondoskodni, nem tudja helyesen takarmányozni a juhot. Késő ősszel és kora tavasszal az őt mellett, vagy patakok mellett hanyódi a juba. Sajnája a juhtól a takarmányt; általában mostoha állat a gazdaságában a juh. Telen náccsal tartja, holott egyetlen szál sást nem volna szabad adnia. Métélyel fertőzteti állatját. A „Disto“-ért a 6 lejt sajnálja, inkább elfűstölvi vagy elissza.

Asz ellés után egy kis erőtakarományt nem ad a juhnak. Természetesen úgy is látja a hasznát. A bárányt a piacon 60—80 lejért kell elvételgetnie s aki megveszi az is megbánja. — A juh olyan erőltén tavasszal, hogy a mezőn a barázdán át lépni nem tud. Az esztendőn mirigykört (guta) kap. A fejőpróbán kiesik a sajtöktelek juhok közül, a gyapju lekopik még a nyírási idő előtt róla, vagy elhull a juh maga is, vagy nyár közepeán potomáron kell eladja a juhot. Azt mondja ekkor a székely gazda, hogy nincs szerencséje a juhtartáshoz. Nincs szíve jól tartani a juhot, mely a jó tartást buszáson megfizeti. Nincs tudása ahhoz, hogyan kell az állatot gondoskodni. Hogyan kell a kiválasztást helyesen alkalmazni. Csökönnyösen marad a tenyésztés minden ágában. A vér felrisztelésről nem gondoskodik. Ugyanazon rokonseregből hagyja meg és neveli fel a kosokat.

Nagy elítéléssel van a finomabb gyapjút termelő fajokkal szemben. Valtig vitatja, hogy a rászka-juh termeli a legtöbb gyapjút; állítja, hogy a cigája juh nem bírja a klímát és a sovány csiki legelőt.

Ugy vagyunk a juhtenyésztésével, mint a szarvasmarhatenyésztéssel. Valóságilag rá kellett erőszakolni a jobb tejező és gyorsabban fejlődő piros marhát a csiki gazdaságra, a gyengébb és lassan fejlődő fehér fajta helyett.

A csiki gazda juhgazdasága abból áll, hogy felneveli a nőstény bárányokat és 2 éves korában, mikor először ellik, eladja az erdővidéki juhászoknak, kik a gyapjút a pünkösdi vásáron itt nálunk értékesítik. Ide hozsák vissza nyáron a sajtot is és itt adják el.

A juhot kibaszálalni nem tudjuk épp úgy, mint a szarvasmarhát. Az egész Erdélynek mi nevelünk igaz állapot. Csordásan hajtják el a 4 éves ökröket Háromszék és Brassó megyébe. Ott elvégzik az őszi munkát velük és négy hónapi bialás után duplán értékesítik. A négy hónapi tartás után annyit keres a más vidéki ember a csiki marhán, mint a csiki gazda 4 évi tartás után.

Most az a kérdés, hogyan lehetne miképpen segíteni? Hogy lehet 160.000 embert a helyes gazdálkodásra megtanítani? Milyen újságok tudják felírni a csiki gazdaság nemtörődömségét? Lehetséges-e propaganda előadásokkal nagytömegű embert megtanítani? Nem lehet. Egyedül mód volna arra egy propaganda füzet kiadása, melynek első fejezete a juh tenyésztéséről és tartása lenne, második fejezete a juhsajt készítéséről helyes módja, a harmadik a turó elgyúrása és kezeletése, a negyedik a gyapju tisztosításának ismertetése, az ötödik a legelő gondozása és takarítása.

A propaganda füzet összeállítása taru't gazdaság feladata lesz. A mezőgazdasági kamarának van egyedül anyagi ereje ahhoz, hogy egy ilyen propaganda füzet kiadja megpótlja olyan nagyszámban, hogy a vármegye minden lakójának házába egy példány jusson. Ennek is tehát, aki még juhot nem tartott, most kedvet kaphat ahhoz, hogy tartson; annak a szegény embernek is jusson, ki mint pásttor keresi kenyerét. ha a jó sajtot tudjon készíteni és jusson minden háziasszonynak, hogy ehető turót tudjon készíteni a sajtjából.

A Mezőgazdasági Kamara nagy áldozattal évente különböző községekben előadást tart, de hát a szó nem ér el minden ember füléhez és egy előadás anyagából felét sem tudja észben tartani a fausi ember. Kell, hogy kézzel legyen a nyomtatott betű műjével estéken szívesen olvas.

Kell, hogy többször olvassa és a gyermekének is átadhasssa, mert különben maradunk az évszázadok maradványában.

C. u. vármegye lakosságának nem kellene busu'n'a jövőjét, ha legelőt gondozná. D. cserét és háta a vármegyei gazdasági hivatalnak, hogy a legelő gondozására minden törvényes eszközzel igyekezzen rászorítani néplüket. — A jó legelőn még három anyul állat megélne, mint ma.

Állítom, hogy fejlett juhtenyésztés mellett néplük megélhetése biztosítva volna. 60 dar juhól — pedig mind nem fejő — évi 20.000 lej jövedelmet húzok. Kiszármagomnak minden kiadását fedezi a juhok. Egy falusi család egész éven át élhet ennyi pénzből. 60 darab juhok eltartására 15 székely székely kell. Ennyi minden közepes gazdaság terem.

A fejlett juhgazdaság azonnal maga után vonja a fejlettebb házi szövőipart. A Mezőgazdasági Kamarának kellene gondoskodnia arról, hogy községeinkben cigája kosok kerüljenek, melyek átkeresztetnek az egész juhállományt és azok épp úgy bírják a csiki klímát, mint a rackák.

Végül feltétlenül szükséges volna, hogy a gazdasági hivatal, mint a legelőtárulatok felügyelője, azonnal osszassa fel a tizes vagy pár-rendszert.

Minden birtokosság kebelében megvan alakulva a legelőtársulat, de mindaddig, amíg a tizes juhgazdaságok fel nem ossznak, a legelőtársulat egy holt intézmény marad.

Ma a legelőtársulat egy elismert jogi személy, de pénztárában egy bani sincs. Jövedelme semmi. Legelőjavításra áldozni nem tud. Apaállatot beszerezni képtelen. A közbirtokosság rendel néha közmunkát legelő takarításra és elad pár száz darab fát, amikor apaállatot akar beszerezni.

A közös gazdálkodás minden jövedelmét a tizes teszi székely. A tizes, vagy a pár azon gazdaság csoportosulása, akik juhaikat egy esztendőre adják. Ezek maguk közül tizesbíró, vagy esztendőbíró választanak, akik intézik a közös gazdálkodás ügyeit.

A tizesek sok pénzt gyűjtenek a trágyázás bérbeadásából és az április havi fejések és sajtok értékesítéséből. A pénzt a legeltetés után elosztják maguk között. A legtöbbeszer a korcsában gyűléseknél, ahol a pénzt nyomban megfizetik és egymást megbecskélszik.

Legelőjavításra egy banit nem adnak, de ingyen legeltetnek a birtokosság legelőin, tehát azokén is, akik juhot nem tartanak.

El kell tehát tűnniük ezeknek az elavult szervezeteknek, mert mindaddig, amíg ezek működnek, a legelőtársulatok kellő tevékenységet kifejtési nem tudnak.

A mercurea-ciuc-i közbirtokosság legelőtársulata a legelők gondozásáért jutalomban részesült, melyet a vezető lelkismeretes munkájának és annak köszönhet, hogy a közös gazdálkodás jövedelmét minden évben a legelők javítására fordítják és ma a legfontosabb legelők a mercurea-ciuc-i birtokosság területén vannak.

Dr. Gál József.

Gyümölcsös és kiállítás

nyílik meg városunkban folyó év szeptember hó 27-én és tart október hó 3-ig az Ipartestület termében.

Még kellemes emlékeztetőben van bizonyára közönségünknek az a szilvampás, bájos kép, amit a lefolyt két esztendő kiállításain alkalmuk volt látni mindazoknak, akik tudnak gyönyörködni a zok kíváncsatos. szép gyümölcsben, soidségfélében, befőttekben stb. N. csak gyümölcstermelőinknek, hanem asszonyainknak is alkalom nyílik, hogy sok fáradsággal előállított soidségféléseiket, befőtteiket, elrakott soidség konzerveiket bemutathassák, amelyek a Mezőgazdasági Kamara szakavatott, islése elrendezésében elragadó, bájos képet nyújtanak a szemlélőknek.

Látni fogjuk már azokat az eredményeket is, amelyek a Mezőgazdasági Kamara által az utóbbi 5 évben kiosztott több mint 20.000 gyümölcsfa csemete után mutatkoznak.

Ingyenes lesz a kiállítás megtekintése, a látogatóknak pedig lesz alkalmuk, hogy csekély költséggel a legfontosabb szőlőféléseket fogja fognaszthatni. A gyomorbaesők bizonyára örvendeni fognak, ha eláruljuk, hogy szőlőkultúrát a katonasereg kellemes melódiai mellett fogják majd megtarthatni.

A kiállítók legsikerültebb termékei díjazva lesznek.

Az amerikai gyógynövények terjedése az egész világon.

Körülbelül egy évvel ezelőtt Amerikában bizottságot alakítottak az a céljal, hogy kutatásokat végezzenek különböző ösrdőkben. A bizottságban vegyészek, természetudáók és orvosok vettek részt. Kutatásai folyamán rengeteg olyan felfedezést tettek, amelyek az orvostudomány szempontjából felbecsülhetetlen értékkel bírnak.

H. Dolin amerikai és Ivata Sivata Naomora japán tudósok fedezték fel az alkalommal azt a gyógynövényt, amelynek kivonatából a „GASTRO D.” név alatt forgalomba került új gyógyszer készült. Ebben a növényben olyan speciális, eddig ismeretlen hatóanyagot találtak, amely rövid használat után 10—15 éves gyomor-, bél-, epe- és vesebajokat is tökéletesen meggyógyít. A „GASTRO D.” ma már az egész világon kapható. Romániában kapható minden gyógyszerüzletben és drogériában vagy postán megrendelhető 130 lej utánvétel mellett a vezérképviselő Császár E. gyógyszerüzletében, București, Calea Victoriei 134.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Cirtiu Adrian becsi rádiózenész hangversenye, folyó hó 8-án volt városunkban. Lapunk múlt számában előre hírt adtunk arról az értékes hangversenyéről, mely a kiváló tenorista megismerésére közönségünknek alkalmat nyújtott volna. A műsor is egy volt összevágatva, hogy abban román, magyar és német dalszámok vegyesen voltak, eltekintve az operabáriáktól, melyeket a művész olaszul énekelt. A hangversenyt mindezek dacára a legnagyobb közönség fogadta úgy a román, mint a magyar közönség részéről. Legszövesük est azért, mert számtalan esetben láttuk az egész hivatalos apparátust megmozdítani csapirágók érdekében és szinte szegénytelenesen skomoru az a körülmény, hogy amikor egy valóban értékes ember jön közeink, aki a különböző társadalmi mozgató erőket igénybe venni nem tudja, az nálunk „leeg”.

— Az Universal és a topita-ciuc-i román gyermekek. A kacsaszason elmult és az Universal heyi tudósítója még is jó kövér kacsákkal szolgál lapjának. Legujabban azt a rémhirt haragossa be, hogy Ciuc-topita község bírója, a községi titkárral és a kath. elemi iskola igazgatójával egyetemben negyven román gyermek kereszt-levelet meghamisította, hogy azokat a felekezeti iskolába beírassák. Hát, mi szeretnénk, ha a közoktatásügyi miniszter ur személyesen esámolná meg azt a negyven topita-ciuc-i román gyermeket. Nem pirulna el a cikkirő ur, vajjon? Maskor pedig ne írjon ilyen cikkeket, mert nem használna hazája jó hírének, ha külföldön olvassák, hogy nálunk ilyen tömegesen és ilyen könnyen lehet hamisítani.

— Házasság. Balás Endre Ghimes és Máthé O. Alia Racul házasságot kötöttek.

— DIRECTIUNEA SOCIETĂȚII DE VANĂTOARE DIN MERCUREA-CIUC face cunoscut membrilor, că informaținea apărută în ziar din 6 Septembrie 1936, este greșită, pentru a evita unele neînțelegeri, publicăm, că oaspeții, care vor lua parte la vânătoarea de cerbi, sunt obligați a plăti ca taxă de esire pe teren suma de Lei 1000.— și în caz, că vor pușca sau vor trage asupra cerbului, vor completa suma de mai sus la 8000 Lei.

— A mercurea-ciuc-i Vadászársaság igazgatósága értesíti a tagokat, hogy az 1936 évi szeptember hó 6-iki számában megjelent hír téves, esetleges félreértések elkerülése végett értesítjük, hogy a szarvas vadászaton résztvevő vendégek kötelesek 1000 lejt fizetni, hogy a terepre kimehessenek és ha a szarvasat meglövik vagy reá lönek, a fenti összeget kiegészítik 8000 lejre.

— Revolverrel fenyegetőzik a jegyző. Régi betegség ez minálunk, hogy minden hatóság kisistennek érzi magát a saját portáján. Végrehajtó, caendőr, mind megfokozhatatlan nagyhatalom a maga körében. A polgár legtöbb esetben nem is mer ellenük fellépni s ha már megteszi, a hivatalos vizsgálat a „kés kezét mos” elve alapján csigalassúsággal halad — az elfeledésig. Ujabbban ismét ilyen eset fordult elő. Brassán Tódor (suta) 55 éves ghimesfajti gazda jelentette az ügyességen Marlesan Valer jegyzőt, mert az az Ugurcaan-fele korcsában lekommunizata, szidta és megpofozta, majd revolvere agyával úgy összeverte, hogy sérüléssel nyolc napon tul gyógyulnak.

— Eredménytelen vajdista mosgolódsok vármegyénkben. A Gyimesvölgyében és Ghaorgheni-ben Hámza János volt főszolgabíró és Serban George volt miniszter, a Vajda-fele román front részére igyekeztek híveket toborozni, sőt alakuló gyűlést is tartottak, de igen gyenge eredménnyel.

HEGEDŰORÁKAT

conservatoriumi módszer szerint, jutányosan ad:

SPRENOZ GIZI, M.-Ciuc.
Str. Cap. Vulovici (Margita-uca) 26.

— Most már a városban is gyilkol a bicska. A bicskások ellen folytatott harcunk, úgy látszik, meddőnek bizonyul, mert hétről-hétre új és új vérengzések vannak meggyesítve, sőt még a városban is. A múlt szombatról vasárnapra virradó éjjel óriási lármát verte fel a város központjait. A Telea-főle kocsmában szombat esti murit rendeztek a város szolgalegényei s ennek folytatása természetesen bicskálás lett. A vendéglő előtt Kovács Mihály helybéli szolgalegény egy nagy kössel össeszúrta Petres Antal 20 éves c'obotenii legényt, majd menekülni akart. Legénytársai ittás fővel üldözőbe vették, majd néhány katona is beleavatkozott a verekedésbe, melynek során leszúrták még Málnási József és Hija András lelkes legényeket is. A nagy sűrűnávára előzető rendőrség összehalálkosott Ferenc János szolgalegénytel, kit fejével a keszben találtak, mire őt gumibottal alaposan elintézték. A sebesült legényeket beállították a helybéli kórházba, hol megállapították, hogy Petres Antalnak a hátgerince van elvága és állapota igen súlyos. A másik két legény kihallgatása során azt vallotta, hogy őket a helyi 2. pionteri zászlóalj Micu nevű káplárja szúrta meg. Az ügyesség megindította a vizsgálatot az ügy tisztázására.

— Halálosítás. Veres József 71 éves korában, folyó évi szeptember hó 11 én meghalt Simonesti-ber.

— Beiratási erőszakosságok Sencoraeni-ben. Es is állandó rovat ilyenkor. Cuciarin (volt Kucicár) Simon állam iskolai tanító Sincoraeni-ben a Simon, Gal, András és Dániel családokat románoknak minősítette.

— A tárgy-muresi kereskedelmi és iparszara közleménye. A kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a kamara igazgató-tanácsának 1936 évi október hó 1-én a kamara helyiségében tartandó választással kapcsolatban a tárgy-muresi és muresmegyei kereskedelmi és ipari osztály választól az igazolványokat átvehetik a Törvényessék delegált bírójának jelenléteben, a kamara hivatali helyiségében (strada Primăriei 1), folyó évi szeptember 14-től kezdődőleg szeptember hó 25-ig minden hétköznapon délután 5-7 óráig; a reghinali választók pedig átvehetik igazolványukat a reghinali primăria helyiségében szeptember hó 20 án délelőtt 9 órától kezdődőleg. — A oino-megyeli választók egy később meghatározandó időben fogják megkapni igazolványukat, Merourea-Ciuc-on és Gheorgheni-ben.

— Casin-ban a csendőrnég elejét vesszi a bicskásoknak. Öletes, de hatásos módját alkalmazva a bicskások megelőzésének Piacesti-de-jos község csendőrnemestere. A csendőrnemester táncmulatságok alkalmával körül sárátja csendőrelvel a tánchelyet és minden legénytől elveszi a bicskákat és más gyilkoló eszközöket. Ezt olyan szigorúsággal hajtja végre, hogy még meg is motossa azt a legényt, aki gyilkoló szeresámat letagadja és ha véletlenül a tulpiságon rajtasápl, bizony dolgozik a pofozógép. A rendben lefolyt mulatság után mindenki visszakapja holmijait és nyugodtan hazamehet.

— Feldőste a megvadult marha a pásstor gyermekét. S kioldi József Jánosé nyolc esztendősi diatrani gyermek marhákat óriszt. Egy megvadult tehén feldőste a szerencsétlen gyermeket, ki sérüléseibe belehalt.

— Már a románok is irredentak. Irredentizmus és kommunizmus: es a két országrontó vesszly, melynek hallatára minden hatóság elvesztli a fejét és beuzrik még a legprimatívabb névtelen feljelentésnek is. Edig csak asékely csinálta asékely ellen as ilyen a jass feljelentéseket, ahol a hatóságok szinte kéjelegve sasóitak bele as önkény ellen védekezni nem tudó kisbbségi polgár életébe, kit ártatlanul hónapokig, sőt évekhig rötögésben tartott egy-egy ilyen vidéki baba tulbuszósága. Most astán a jo példán felbuzdulva a románok is igénybe vették ezt a hatásos módszert. Nem régiben egy komoly, idősebb tisztviselőt vádoltak kommunizmusal, holmi felelőtlen szájhósók s most ima, megsejtetett as első irredenta feljelentés is. Pop Georgiometist vanuti pályád jelentette fel as ügyességén Marion Matel inau l kartárást — kivel régibb idő óta haragos viszonyban volt — hogy egyszer a közállapotokról beszélgetve, Marion vissza kívánta a régi Magyarországot, sőt: azt is kiáltotta, hogy: Eljen Magyarország! Így van es, l yen feljelentések ezrével sájtelnak, ha a hatóságok mindan névtelen levélnel hitelt adnak és nem vizsgálják meg a feljelentés erkölcsi alapját és nem büntetik meg a feljelentőt, ha bebizonyul a feljelentés valótlanosága. Nálunk azonban meghurcolnak néha egyes embereket azért is, mert as illető nem köszönt valamelyik hatóságl eseménynek. Példa volt ilyenre is.

— Kiraboltak a gheorgheni örmény kath. templomot. Folyó hó 9-én éjjel ismeretlen tettesek feltörték a gheorgheni-i örmény kath. templomot és onnan egy tömör, aranyozott esztendői késműt és drága kövekkel kirakott esztendőtartót elloptak. As elloptott kőgyász 12 kgr. súlyu és értékét még nem lehetett pontosan megállapítani, de közel egy millió lejre becsülik.

— Lopás. Naforean Nicolae 16 éves bicsai su hanc as egyik otáni munkástól 200 lejt és egy pár bakancsot elloptott. Atadták as ügyességnek.

Eladó 60 hold erdei kaszáló, körül-belül 10—15 hold területen kitermelhető fenyőerdő. Sácoraeni Csikszentkirály községtől 5 km. távolságra. Cim a kiadóhivatalban. 1-3

Könyvkötészeti munkákat a legszébb és legtartósabb kivitelben a legutányosabb árak mellett eszközöl a Vákár üzlet, Mercurea-Ciuc.

FÉRFI ÉS NŐI SZÖVETEK, POSZTÓK

Scherg és Zimmermann gyártmányok gyári lerakati árban nálam beszerezhető, ugyancsak belőszárak is.

Szíves pártfogást kér Karácsony János, M.-Ciuc. Diak szövetekben állandó raktár.

Nr. 161/1936.

Hirdetmény.

Băile-Tușnad Igazgatósága pályázatot hirdet az 1937. évi fűrdő szezonban gyakorolható, alább felsorolt kereskedelmi és iparjogokra, valamint ingatlanai bérbeadására nyilvános árverés útján, mely folyó év szeptember 27-én d. e. 10 órakor fog megtartani Băile Tușnadon, az Igazgatóság irodájában.

Írásbeli ajánlatok, a megajánlott összeg 10% a csatolása mellett, Szeptember hó 27-ig Direcțiunea Băilor, Băile-Tușnad címre küldendők be. A megajánlott díjak a fűrdőigazgatóság pénztárába a következőképpen fizetendők: felerészben az ajánlat elfogadásának közlésétől számított 8 napon belül és fele legkésőbb 1937 évi július 1-ig. Szerződési bélyegilletékeket a pályázók viselik.

Fűrdőtársulati tagok, valamint azon régi jogbérlok jogai, kik jogaitak 1937 évre írásbeli nyilatkozattal fenntartják, érvényben maradnak, hasonló fizetési feltételek mellett. Ezeu jogak az alább felsorolt jogok árveréséből kivonatkak.

1. Két pékség — — — — à Lei 10.000.
2. Két jog házi kenyér sütésre à » 2.000.
3. Négy férfi és női fodrászat à » 5.000.
4. Egy mészáros és hentesüzlet helyiség és jégveremmel — 15.000.
5. Egy mészáros és hentesüzlet helyiség nélkül — — — — 10.000.
6. Két hentesüzlet — — — — » 3.000.
7. Három bazar, illatszertári cikkek kizárásával — — — — à 5.000.
8. Két csemege és gyarmatárulizlet — — — — — à 4.000.
9. Három vegyeskereskedés » 3.000.
10. Két vegyeskereskedés bodegával, de zöldségáru nélkül » 5.000.
11. Két fényképészet — — — — » 10.000.
12. Három férfi szabóság — — » 3.000.
13. Két női szabóság — — — — » 2.000.
14. Egy illatszertár — — — — — 2.000.
15. Öt bodega és bufet — — — — » 3.000.
16. Két cukrászda — — — — — » 3.000.
17. Egy ujságárusítás — — — — — 2.000.
18. Két kocsmá — — — — — » 2.000.
19. Egy koser vendéglő — — — — — 4.000.
20. Három autó taxi — — — — — 1.500.
21. Két bérkocsi — — — — — » 1.000.
22. Három cipész-műhely — — — — » 2.000.
23. Öt zöldség és gyümölcsárushely a vásárcsarnokban — — — — 1.000.
24. Öt gyümölcskereskedés — — » 1.000.
25. Egy tejszarnok — — — — — » 2.000.
26. Piaci helypénzszedés joga — — — 5.000.
27. Borviz árusítás joga a forrásoknál — — — — — » 8.000.
28. »Eldorado« vendéglő helyisége » 40.000.
29. Régi Kurszalombeli jégverem » 3.000.
30. A Legyes-csárda — — — — — » 8.000.

Házaló kereskedők és iparosok a helyszinén fognak taxáltatni.

Az Igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között válasszon.

Az Igazgatóság 6 vendéglő és 10 penzio jogot fog kiadni.

Gyümölcs- és zöldségüzletekben más élelmiszert árusítani tilos.

Vendéglői, fodrász, mészárszék és péküzletek árai, az autó és bérkocsi díjak a brassói árakat nem haladhatják túl.

Az egyes jogok külön gyakorlása kötelező és azok nem egyesíthetők, ami úgy a jog, mint a befizetett összeg elvesztését vonja maga után.

A kiadott jogok gyakorlását bérlok kötelesek 1937 évi június 15-én megkezdeni és szeptember 15-ig folytatni.

Bármely más felvilágosítás a fűrdőigazgatóság Băile-Tușnad-i irodájában kapható.

Băile-Tușnad, 1936 évi szeptember 10 én. Direcțiunea băilor Tușnad.

Két szobas, konyhas lakást keresek, lehetőleg a város központjában. Cim a kiadóhivatalban.

Négy méhosalád, 60 drb kiépített keret, üres kaptárak és kasok, különféle méhész felszerelések, betegségek miatt potom áron eladók. Merourea-Ciuc, Rosetti-ucoa 24. szám.

Egy fenyezett diófa ebédlő-asztal eladó Cim a kiadóhivatalban.

Jó családból való fut kereskedő tanulóknak felvesszek, 4 gimnáziumot végzettk előnyben. Dájbukát Jakab, Ghimes-fogot. 7-3

Használt kézi szénapréselőgépet vagy alkatrészeket veszek. — Ajánlatokat ár megjelöléssel Dájbukát Jakab, Ghimes-fogot címre kérek. 2-3

ÉRTESTÍTÉS!
Tisztelettel értesítjük városunk és vidéke borfogyasztó közönségét, hogy a került a termelőktől egy tisztán kezelt küküllőmenti

FAJBOR-LERAKATOT
bisományban létesíteni, ahol viszonteladónak, esküvőkre, társaskirándulónak már 5 liter vételnél 10 lejttől felfelé jó szmatu küküllőmenti borokkal á lunt a közönség szolgálatára.

VÁROSI VENDEGLŐ
Merourea-Ciuc—Căiszereda, I. G. Duoa-ucoa 51. szám alatt.

Ugyanott használt, de jó állapotban levő boroshordok megvételnek. 4-13

Használt kézi szénapréselőgépet vagy alkatrészeket veszek. — Ajánlatokat ár megjelöléssel Dájbukát Jakab, Ghimes-fogot címre kérek. 2-3

Administrația Financiară de incasări și plăți Ciuc.

Biroul Urmărilor. Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că la ziua de 16 Septembrie 1936 ora 11 a. m., se va ține în localul Administrației Fin. de Incasări și Plăți a Județului Ciuc, camera No. 1, din nou licitație publică pentru vânzarea rentelor de expropriere în valoare de Unasuta mii, cari formeaza proprietatea Composesoratului Bărzava, sechestrate în contul datoriei ce are fața de fisc.

Administrator Financiar, Dr. G. GYÖRGY. Șeful secției, PURCAREA.

VÁKÁR, CSIKSZEREDA
könyvnyomda, könyv, papír-, író- és rajzszerszerekkereskedés, könyvkötészet Bratianu ucoa 56.

Szülők figyelmébe!
Az iskolai év kezdete alkalmából tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség és t. szülők szives figyelmébe ajánlani újonnan érkezett árakkal dusan felszerelt

könyv-, írószer-, tan- és rajzszerszerekkereskedésemet

Állandóan nagy raktár román és magyar tankönyvekben legjobb minőségű körzők, könyv- és tolltartók, író- és rajzszerek, kitűnő gyártmányu hegedűk, hegedűhurok, hegedű-alkatrészek, festékek és festőszerek, valamint mindennemű iskolai felszerelést cikkekben. Dus választékban kaphatók írodafelszerelési cikkek, diszlevalpapírok, papírkülönlegességek, dísz- és ajándék művek, román és magyar ifjúsági iratok, izléeses helybéli és művészti képsáplak, irodalmi és zeneművek.

Könyvnyomdamban minden e szakmába vágó munkák izlés s, oslnos kivitelben, jutányos árak mellett a legrövidebb idő alatt készülnek.
Könyvkötészetem elvállalja mindennemű iskolai, üzleti és más könyvek izléses és olcsó bekötését és azok tartósságát garantálja.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Építkezésekhez jó minőségű meszet

bármilyen mennyiségben, kedvező feltételek mellett az az építkezés helyére szállítunk.

Megkeresésre ajánlattal szolgálunk.

VICTORIA
Általános Gazdasági Szövetkezet mezőüzeme, Sándominio-Ciuc

Rendeléseket Merourea-Ciuc és vidéke részére felvesz: „TIGLA” építőanyagok raktára Merourea-Ciuc.